

Paulina SKRZYP

Uniwersytet Śląski

OD AFIRMACJI PO NEGACJĘ. DANDYZM W ŻYCIU I LITERATURZE JULIUSZA SŁOWACKIEGO

Przedmiotem mojej pracy magisterskiej są literackie postaci dziewiętnastowiecznego dandyzmu oraz późniejsze zmiany tej figury w literaturze. Za jedną z głównych manifestacyjnych tez dandyzmu wyróżnia się nudę, czy też znudzenie, lecz jest to zachowanie "na pokaz". Postawa zblazowanego i przeżartego nudą dandysa to jedna z ważnych figur w romantyzmie europejskim. W Polsce uznaje się, że ta postawa nie zaistniała na szczególnie dużą skalę. Bezspornym dandysem wśród naszych literatów był Juliusz Słowacki. Przypadek naszego wieszca narodowego jest jednak szczególny, ponieważ o ile na początku przyjął wobec tej pozy (dandyzmu) stosunek całkowicie afirmatywny, co niejednokrotnie potwierdziła jego korespondencja z matką, o tyle, kiedy jego twórczość i życie młodzieńcze wydały mu się bezwartościowe sam skrytykował "dandyistyczną próżność". Mam tutaj na myśli dramat, który nosi tytuł "Fantazy", który z braku możliwości nie wszedł do mojej pracy magisterskiej, a jest ciekawą realizacją odnoszącą się do tej postawy. Nim właśnie chciałabym się zająć w swoim wystąpieniu i pokazać, jak zmienił się stosunek jedyne polskiego dandysa na przestrzeni lat w odniesieniu do tej postawy. Chciałabym pokazać na początek, jak można dandyzm rozumieć, jakie jego aspekty są najważniejsze, co Słowackiego w nim pociągało, co wpłynęło na jego odrzucenie i co dokładnie z cech dandysa zostało przez niego odrzucone. Ważne będzie dla mnie pokazanie tych napięć światopoglądowych i ideowych, które składają się na tę ważną skalę odczuć, czyli od afirmacji dandyzmu, aż po jego negację.